

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของบุคลากร โดยจำแนกตามเทศบาลที่สังกัด และสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน และศึกษาข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณ จำนวน 66 คน โดยได้มาจากการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานใช้ F -test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย ตลอดจนข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา

1.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตาม เทศบาลที่สังกัด และสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน

1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2. สมมติฐานการศึกษา

2.1 ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 บุคลากรของเทศบาลตำบลที่สังกัดเทศบาลต่างกัน และสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างก็มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันไป

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณเทศบาล จำนวน 78 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณเทศบาล จำนวน 66 คน ซึ่งได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ

4. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ปลายเปิดและปลายปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เทศบาลที่สังกัด และสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของลิเคอร์ท 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ การทดสอบด้วยโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็น สถิติที่ใช้ได้แก่ F -test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 66 คน จำแนกตามเทศบาลที่สังกัด พบว่า สังกัดเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย จำนวน 24 คน (ร้อยละ 36.36) เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 30.30) และ เทศบาลตำบลเมืองบัว จำนวน 22 คน (ร้อยละ 33.34) จำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่ง พบว่า เป็นผู้บริหารเทศบาล จำนวน 13 คน (ร้อยละ 19.70) เป็นสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 30 คน (ร้อยละ 45.45) และเป็นพนักงานเทศบาล จำนวน 23 คน (ร้อยละ 34.85)

6.2 ปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการเตรียมงบประมาณ ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบงบประมาณ ($\bar{X} = 3.23$) ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.06$) และ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ($\bar{X} = 2.77$)

6.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามเทศบาลที่สังกัดต่างกัน ระหว่างเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ และเทศบาลตำบลเมืองบัว และ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันระหว่างผู้บริหารเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และพนักงานเทศบาล มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

6.4 ข้อเสนอแนะของบุคลากรที่มีต่อปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ควรศึกษาถึงปัญหาที่แท้จริงของชุมชน โดยให้ประชาชนเสนอปัญหาต่างๆ เพื่อเตรียมงบประมาณแก้ไขปัญหา สมาชิกสภาเทศบาล แสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเกี่ยวกับการอนุมัติงบประมาณ ควรส่งรายละเอียดร่างเทศบัญญัติให้สมาชิกสภาเทศบาลในระยะเวลาเหมาะสมไม่กระชั้นชิดเกินไป ควรเพิ่มงบประมาณด้านการบริหารบุคคล และด้านการพัฒนาสังคมให้เสมอภาคกับด้านวัตถุ การบริหารงบประมาณควร

สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนมากขึ้น ผู้บริหารไม่ควรแทรกแซงการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของระเบียบและหลักเกณฑ์ และการตรวจสอบงบประมาณของคณะกรรมการตรวจสอบควรยึดหลักความ โปร่งใสและปราศจากอคติ

7. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา เรื่อง ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้นำผลการวิจัยที่พบมาอภิปรายผลตามสมมุติฐานของการศึกษา ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเป็น ไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่พบนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กองวิชาการและแผนงาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2549 : 75-76) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ด้านการบริการการคลังและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ในการประมาณการทำให้ไม่อาจคาดการณ์หรือพยากรณ์ในการบริหารจัดการเก็บรายได้ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การใช้จ่ายงบประมาณส่วนใหญ่เน้น โครงสร้างพื้นฐาน บางแห่งจัดทำร่างงบประมาณรายจ่ายล่าช้า เนื่องจากไม่เข้าใจกระบวนการจัดทำ เจ้าหน้าที่ที่ช่วยปฏิบัติงานยังขาดความแม่นยำในระเบียบเกี่ยวกับการเงินการคลัง ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณมีลักษณะเป็นเบี้ยหวัดแตก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระมหาสมคิด คำผิง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอชุมขันธ์ จังหวัด ศรีสะเกษ พบว่า ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอชุมขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการเตรียมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การตรวจสอบงบประมาณ โดยรวม ทุกปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ โกวิทต์ สมสาร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณของเทศบาลขนาดกลาง ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการศึกษาที่พบว่า ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การกำหนดนโยบายด้านงบประมาณไม่ชัดเจนเท่าที่ควร
2. การจัดสรรงบประมาณอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงหรืออาจเป็นไปตามความเห็นของผู้บริหารเป็นบางส่วน
3. การลำดับความสำคัญในการอนุมัติงบประมาณไม่เป็นไปตามความสำคัญ
4. ระบบการตรวจสอบยังไม่มี ความทันสมัยเพียงพอทำให้ตรวจสอบยาก
5. หน่วยงานภายในมีการตรวจแต่ไม่ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

จากเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นสาเหตุให้ปัญหาการบริหารงานงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานที่ 2 บุคลากรของเทศบาลตำบลที่สังกัดเทศบาลต่างกัน และสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลที่สังกัดเทศบาลต่างกัน และสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยที่พบนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การปฏิบัติงานและปัญหาในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โภษิต สมสาร (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณของเทศบาลขนาดกลาง ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรของเทศบาลที่มีระดับการศึกษาและสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันระหว่างคณะผู้บริหารและพนักงานเทศบาล โดยรวมมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยที่พบว่าบุคลากรของเทศบาลตำบลที่สังกัดเทศบาลต่างกัน และสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. เทศบาลตำบลทุกแห่งปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ด้านงบประมาณเป็นบทบัญญัติเดียวกัน จึงมีแนวทางปฏิบัติที่เหมือนกัน
2. สภาพแวดล้อมด้านสังคมของอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน ความต้องการของประชาชนคล้ายคลึงกัน การจัดสรรงบประมาณหรือการบริหารงบประมาณจึงมีลักษณะคล้ายกัน
3. บุคลากรเทศบาลตำบลได้ทราบปัญหาพร้อมกันและมีวิธีแก้ปัญหาคล้าย ๆ กัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 3.1.1 ควรจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น
- 3.1.2 ควรมีการกำหนดนโยบายด้านงบประมาณให้ชัดเจนมากขึ้น
- 3.1.3 ควรมีการทบทวนแผนพัฒนาเพื่อเตรียมงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
- 3.1.4 ควรมีการจัดลำดับความสำคัญและเร่งด่วนในการบริหารงบประมาณ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด และ เรื่อง ปัญหาในการอนุมัติงบประมาณของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด